

ODBORNÝ TEXT

Informačné vzdelávanie

ODBORNÝ TEXT

- Každý človek má pre slovný a písomný prejav vlohy, ktoré sa dajú rozvíjať
- Je potrebné sa zaujímať o spôsoby vyjadrenia myšlienok

Všetko, čo napíšeme musí mať určitú **logickú stavbu**, musí byť **zrozumiteľné** a **čitateľné**

Napísanie práce si vyžaduje systematickú prípravu:

1. ČASOVÝ HARMONOGRAM

???

vedieť, koľko času mám k dispozícii

2. ŠTÚDIUM LITERATÚRY

Naozaj viete čítať?

Efektívne písanie poznámok z prečítaného

3. vyjadrenie vlastných myšlienok

4. Pokúsiť sa pochopiť danú problematiku v širších súvislostiach

UČEBNICE

- Logické usporiadanie informácií
- Zvýraznený dôležitý text
- Didaktické ciele
- Prehľadnosť, systematickosť
- Názornosť
- Jasná zjednodušená terminológia

ODBORNÉ TEXTY/ŠTÚDIE

- Jednoznačná odborná terminológia
- Predpokladajú poučených čitateľov
- Správy o výskumoch a ich výsledkoch
- Autor môže vychádzať z rôznych koncepcií, ktoré ale nevysvetľuje
- Individuálny písomný prejav/štýl autora, od ktorého sa odráža čitateľnosť práce

CIELE ODBORNEJ LITERATÚRY

- Informovať a sprostredkovať myšlienky, teórie rôznych vedných odborov
=> nástroj spolupráce a komunikácie pre
spoločenstvo odborníkov – aj vás – študentov -
a vedcov
- **Zoznámiť sa s novými myšlienkami**

NAJČASTEJŠIE FORMY ODB. TEXTU

- Monografia
- Článok
- Príspevok v zborníku ...

ŽÁNRE ODBORNEJ LITERATÚRY

- **Kompilácia** – sumarizačný text o tom, čo kedy kde kto napísal alebo povedal o určitej téme
- **Komparácia** – text, ktorý porovnáva dva alebo viac prístupov k určitej téme alebo problému
- **Odborná esej** – pomerne voľný žáner, ktorý vyžaduje veľké skúsenosti a znalosti autora, aby vznikol kvalitný text

ŽÁNRE ODBORNEJ LITERATÚRY

- Pôvodná vedecká štúdia – text prezentujúci novú teóriu alebo nový pohľad na určitú tému
- Prehľad/prehľadová stať – vyčerpávajúci prehľad o doterajšom bádání na určitú tému, obsahuje prehľad relevantnej literatúry

AKO EFEKTÍVNE ČÍTAŤ ODBORNÉ TEXTY – PRÍPRAVA NA ČÍTANIE

- Zamyslieť sa, **prečo chcete vy** určitý odborný text čítať
- Čo z textu potrebujete zistiť?
- Uvedomte si, **čo už od danej téme viete**
- Spomenúť si, čo ste o **autorovi** už počuli alebo čo ste už od neho čítali
- Premyslieť si a napísať otázky, ktoré vám o téme napadnú, a na ktoré chcete poznať odpoveď

ZAČIATOČNÍCI - ZÁKLAD

- Získať základné znalosti o téme/odbore aby ste porozumeli myšlienkam a konceptom
- Porozumieť odbornej terminológii a tomu ako ju autori v danom kontexte používajú
- Uvedomiť si, akým slohom píše experti daného odboru

PÍ SOMNÁ PRÁCA

ROZHOVOR (dialóg)

s čitateľmi

so sebou

PÍ SOMNÁ PRÁCA

VIZITKA

Prezentácia samej/samého seba

PÍ SOMNÁ PRÁCA

- Čo už viem o téme, čo potrebujem zistiť
- Kľúčové slová,
- Zhromažďovanie informácií (dokumenty, inf. inštitúcie)
- Osnova
- Prvá verzia textu
- Úprava textu (po určitom časovom odstupe)

PÍSOMNÁ PRÁCA

- Spisovná forma jazyka
- Vecný štýl
- Odborná terminológia (pozor na synonymá)
- Definície pojmov
- Vyhýbanie sa nepresným a zbytočným slovným spojeniam, napr. väčšia polovica, viac menej, a pod.
- Vlastné myšlienky sú jasne oddelené od prevzatých – citáty, parafrázy
- Neutrálne jazykové prostriedky (nie citovo zafarbené)
- Od jednoduchšieho k zložitejšiemu (od známeho k neznámemu)
- Jednotný čas v celej práci,
- Jednotná osoba v celej práci

KONTROLNÝ ZOZNAM PRI ÚPRAVE TEXTU

- Zodpovedal/a som zadanú otázku/žiaden odklon od témy?
- Je štruktúra textu jasná?
- Sú informácie prezentované v správnom poradí?
- Sú všetky informácie v texte presné a relevantné?
- Nie sú niektoré pasáže v texte zbytočné?
- Sú vaše myšlienky dostatočne vysvetlené?

EDITÁCIA TEXTU

- Spôsob ako text vylepšiť
- Jednotlivé vety upraviť tak, aby boli zrozumiteľné a logicky dávali zmysel
- Používať správne slová pre vyjadrenie názoru
- Sú v práci očíslované strany?
- Použili ste vyhovujúce písmo?

ZÁKLADNÉ ČÁSTI TEXTU

Titulný list

Abstrakt; klíčové slova

Obsah

názvy hlavných částí - nadpisy,

pod částí – podnadpisy

čísla strán

Úvod

Sprievodca celou prácou

Prečo sme si zvolili uvedenú tému

Prečo a čo práca prináša?

Aký je cieľ?

Ako je práca členená?

JADRO

výklad - vysvetľuje, čo naša téma znamená, presne vymedziť a zdôvodniť problém, ktorým sa text zaoberá

aké práce na danú tému existujú?

vzťah medzi existujúcou literatúrou a samotnou prácou.....

čitateľ musí pochopiť, ako autor dospel k jednotlivým tvrdeniam

každý fakt, informácia, číslo potrebuje interpretáciu

Záver

syntéza hlavných zistení

svoje stanovisko k prínosu práce pre uvedenú
tému

FORMÁLNA ÚPRAVA

- Čitateľné písmo
- Normostrana – 60 znakov na riadok, 30 riadkov na stranu = 1800 znakov
- 8 – 10 strán textu
- Veľkosť písma 11-12, riadkovanie 1,5
- Jednotný štýl
- Okraje 2 – 2,5 cm